

***A gyalogos, kerékpáros, segédmotoros
kerékpárvezető és kerekos székes közúti közlekedés
szabályainak és viselkedési normáinak
oktatásához önállóan feldolgozható digitális
tartalom és módszertan az 5–12. évfolyamon
tanulók számára***

Tanári módszertani útmutató

Tartalom

A tananyag általános bemutatása	6
A tananyag általános jellemzése	6
Az új tartalom jellemzése	6
A tananyag beépítése a tanulás-tanítás folyamatába.....	6
Fontos tudnivalók az elektronikus tananyag feldolgozásához.....	7
Gyalogosan	8
A közúti közlekedés szabályai	8
A lecke céljai	8
Megtanítandó ismeretek.....	8
Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök:	8
A lecke végén elvárt teljesítmény	8
Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés	8
Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez	9
Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához.....	9
Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek.....	9
Ki vagy te a közlekedésben	10
A lecke céljai	10
Megtanítandó ismeretek.....	10
Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök	10
A lecke végén elvárt teljesítmény	10
Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés:	10
Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez:	11
Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához:.....	11
Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek.....	11
A gyalogosok részére	12
A lecke céljai	12
Megtanítandó ismeretek.....	12
Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök	12
A lecke végén elvárt teljesítmény	12

Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés	12
Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez	13
Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához	13
Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek.....	13
Hol és hogyan közlekedhetsz a közúton?	14
A lecke céljai	14
Megtanítandó ismeretek.....	14
Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök	14
A lecke végén elvárt teljesítmény	14
Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés	14
Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez	15
Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához.....	15
Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek.....	15
Jelek és jelzések a közlekedésben.....	17
A közlekedésben megtalálható jelzések és azok rangsora.....	17
A lecke céljai	17
Megtanítandó ismeretek.....	17
Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök	17
A lecke végén elvárt teljesítmény	17
Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés	17
Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez	18
Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához.....	18
Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek.....	18
Mit jeleznek a jelzőlámpa fényei?	19
A lecke céljai	19
Megtanítandó ismeretek.....	19
Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök	19
A lecke végén elvárt teljesítmény	19
Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés:	19
Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez	20

Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához.....	20
Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek.....	20
Fénysorompó a vasúti átkelőhelyen.....	21
A lecke céljai	21
Megtanítandó ismeretek.....	21
Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök	21
A lecke végén elvárt teljesítmény	21
Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés	21
Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez	22
Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához.....	22
Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek.....	22
Rendőri forgalomirányítás	23
A lecke céljai	23
Megtanítandó ismeretek.....	23
Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök	23
A lecke végén elvárt teljesítmény	23
Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés	23
Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez	24
Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához.....	24
Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek.....	24
Közlekedési helyzetek	25
Átkelés az úttesten	25
A lecke céljai	25
Megtanítandó ismeretek.....	25
Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök	25
A lecke végén elvárt teljesítmény	25
Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés	26
Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez	26
Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához.....	26

Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek.....	26
Mikor vagy veszélyben gyalogosan?	28
A lecke céljai	28
Megtanítandó ismeretek.....	28
Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök	28
A lecke végén elvárt teljesítmény	28
Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés	28
Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez	29
Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához.....	29
Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek.....	29
Közlekedés éjszaka.....	30
A lecke céljai	30
Megtanítandó ismeretek.....	30
Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök	30
A lecke végén elvárt teljesítmény	30
Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés	30
Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez	31
Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához.....	31
Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek.....	31

A tananyag általános bemutatása

Az alábbiakban javaslatokat fogalmazunk meg a Közlekedj gyalogosan! című e-learninges tananyaghoz.

A tananyag általános jellemzése

Az iskola egyik fontos feladata, hogy olyan kompetenciákkal vértesse föl a tanulókat, amelyek felkészítenek a felnőtt lét szerepeire, amelyek birtokában felelősen, demokratikusan gondolkozó és tevékenykedő állampolgárokká váljanak. Olyan emberekké, akik képesek tudatosan megtervezni életpályájukat és életvitelüket, illetve egyéni érdekeiket és céljaikat össze tudják hangolni szűkebb-tágabb közösségük érdekeivel és céljaival.

A fentiek fontos feltétele

- a normaismeret-normakövetés és az együttműködési képesség megléte,
- az egészségvédelem,
- a reális helyzet- és önelemzés képességének,
- a problémamegoldási hajlandóság attitűdjének birtoklása.

Az új tartalom jellemzése

A Közlekedj gyalogosan! című témakör feldolgozását jellemzik az alábbiak:

- életközeli,
- építhet a tanulók napi tapasztalataira.
- A tananyaggal való foglalkozás belátható, kézzel fogható célképzetet ad a tanulóknak.
- Olyan motivációs bázist biztosít, amely megfelelő keretet, illetve tartalmat ad a kulcskompetenciák fejlesztéséhez és az előzőekben már említett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósításához.
- Tanítása ugyanakkor olyan ismeretekkel és viselkedésmintákkal is felruházhatja a tanulókat, amelyek szorosan kötődnek az emberi érintkezéshez, az etikus viselkedéshez, a jogkövető magatartáshoz.
- Alkalmas a tevékenység alapú módszerek alkalmazására, különös tekintettel a projektre.
- Vertikálisan és horizontálisan is beépíthető a tanulási-tanítási tartalmakba, azaz végigvonulhat az érintett korosztályoknak szóló ismeretterjesztő, illetve tananyagai szinte valamennyi műveltségterületén.

A tananyag beépítése a tanulás-tanítás folyamatába

A digitális tananyagok felhasználásával kapcsolatban sokakban olyan tévhitnek élnek, mint például, hogy

1. a tanulók teljes tanórán ülnek a monitorok mögött és feladatokat oldanak meg;
2. házi feladatként tesztet csinálnak;

3. a tanár szerepe mellékessé válik.

A jelen tananyag pont azt igyekszik bebizonyítani, hogy a tanulási-tanítási folyamatba beépített e-learning képes fokozni a személyes kontaktussal megteremtett hatást, mert többszöri közvetíti az információt, és a demonstrációk megszokozzák az emlékezetbe véshetőséget, az érzelmi azonosulást, ráadásul indirekt módon, azaz minden tanító célzatú magyarázatnál hatékonyabban.

A tananyag egy része kb. tanóránként 15 perc, digitálisan tanulandó, de ez csak

- elindítja,
- gyakoroltatja vagy
- ellenőrzi az ismeretsajátítást.

A teljes tanítási-tanulási folyamat másik része a „hagyományos”, személyes tanítás-tanulás, ami jellemzően kooperatív kis csoportokban együttműködő technikákkal, sok beszélgetéssel, vitával, eszmecserevel zajlik.

Fontos tudnivalók az elektronikus tananyag feldolgozásához

A tananyag feldolgozásának megkezdése előtt ajánlott a tananyag működését bemutató mini tananyag elvégzése. Ennek segítségével a tanuló az ismeretszerzés során biztosan tájékozódik majd az elektronikus felületen, megtekinti a tananyag egész tartalmát, kihasználja az e-learning adta lehetőségeket.

Gyalogosan

A közúti közlekedés szabályai

A lecke céljai

Megtanítandó ismeretek

- Közlekedés, KRESZ, bizalmi elv

Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök:

- Szókincs- és beszédfejlesztés: beszédhanghallás; vizuális és fogalmi emlékezet fejlesztése; analógiák felismerése és követése

A lecke végén elvárt teljesítmény

A tanuló

- nevezze meg a közlekedés alapfogalmai közül az úttest, út, közút, járda fogalmakat, valamint a járművek közúton előforduló fajtáit;
- ismerje fel ezeket valóságos közlekedési helyzetben;
- fogalmazza meg saját szavaival a KRESZ szerepét a közlekedésben;
- ismerje fel valóságos közlekedési helyzetben a bizalmi elv alkalmazását;
- mondjon saját példát a bizalmi elv alkalmazására saját szokásos közlekedési helyzeteiben!

Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés

- Ha van lehetőségünk, tervezhetünk két egymásra épülő órát, amelyben egy valóságos terepbejárást, tanulmányi sétát valósíthatunk meg. A séta jó lehetőséget nyújt a közlekedési ismeretek blokkban megismert, érintett fogalmak ismétléséhez. A séta során megfigyeltetjük az iskola környékének közlekedési szituációit, a járműveket, gyalogos forgalom lehetőségeit.
- A séta előtt mutassuk be az internetes, vagy papíralapú térképen azt a környezetet, ahová a sétát terveztük.
- A séta után összegezzük a megfigyeléseket, és egy rajzolós feladattal zárhatjuk a két órát, mindenki rajzoljon egy olyan közlekedési helyzetet, ami szóba került a kirándulás során.
- Ha nincs mód bonyolultabb közlekedési csomópontok megfigyelésére, keressünk valamilyen a 3D-s internetes térképprogram segítségével olyan helyet, amelyen a bemutatni kívánt közlekedési szituáció jól demonstrálható.

Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez

- A fentiekben javasolt alapfogalmak áttekintése, megbeszélése után az elektronikus tananyag kezelésével kapcsolatos esetlegesen felmerülő kérdések tisztázása.
- Ellenőrzéskor: az első vagy a második feladat közös megoldása tanári és tanulói laptop segítségével, kivetítve, vagy interaktív táblával.
- A feladatban szereplő fogalmak szóbeli ellenőrzése.
- Frontális osztálymunka a feladat megbeszéléshez, a második ellenőrző feladat egyéni megoldása

Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához

- **Anyanyelvi nevelés:** szóbeli szövegfeldolgozás, szövegalkotás, beszédfejlesztés, beszédészlelés fejlesztése.
- **Természetismeret:** A térkép fogalmának elemi előkészítése.
- **Rajz, vizuális nevelés:** formák, színek megjelenése a természetes és a mesterséges környezetben
- **Technika, életvitel és gyakorlat:** Gyalogos közlekedési ismeretek

Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek

- Adandó alkalommal hívjuk fel a szülők figyelmét a közlekedési szituációk felismerésének, elemzésének lehetőségeire a családi programok megvalósulása során.
- Családi séta tervezése lakókörnyezetben.
- Nyári kirándulás szervezése nagyobb városban.

Ki vagy te a közlekedésben

A lecke céljai

Megtanítandó ismeretek

- A közlekedés legfontosabb szereplői

Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök

- Szókincs- és beszédfejlesztés: beszédhanghallás;
- vizuális és fogalmi emlékezet fejlesztése;
- analógiák felismerése és követése,
- méret, sebességviszonyok összevetése,
- viselkedési minták attitűdök konfliktushelyzetben.

A lecke végén elvárt teljesítmény

A tanuló

- saját szavaival határozza meg a gyalogos és a vezető fogalmát;
- kellő biztonsággal ismerje fel ezeket valóságos közlekedési helyzetben;
- mondjon saját példákat lehetséges gyalogos - vezető találkozási helyzetekre és konfliktusokra;
- fogalmazza meg saját szavaival mi a helyes viselkedési mód az ilyen helyzetekben!

Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés:

- Foglalkozást előkészítendő kérjük a gyerekeket, hogy iskolába jövet, vagy hazafelé menet jegyezzenek meg fontos csomópontokban meghatározott közlekedési szituációkat.
- Ha van lehetőségünk, tervezhetünk két egymásra épülő órát, amelyben egy valóságos terepbejárást, tanulmányi sétát valósíthatunk meg. A séta jó lehetőséget nyújt a közlekedési ismeretek blokkban megismert, érintett fogalmak ismétléséhez. A séta során megfigyeltjük az iskola környékének közlekedési szituációit, a járműveket, gyalogos forgalom színtereit.
- A séta előtt mutassuk be az internetes, vagy papíralapú térképen azt a környezetet, ahová a sétát terveztük.
- A séta után összegezzük a megfigyeléseket, és egy rajzolás feladattal zárhatjuk a két órát, mindenki rajzoljon egy olyan közlekedési helyzetet, ami szóba került a séta során.
- Ha nincs mód bonyolultabb közlekedési csomópontok megfigyelésére, keressünk valamilyen a 3D-s internetes térképprogram segítségével olyan helyet, amelyen a bemutatni kívánt közlekedési szituáció jól demonstrálható.

Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez:

- A fentiekben javasolt alapfogalmak áttekintése, megbeszélése után az elektronikus tananyag kezelésével kapcsolatos esetlegesen felmerülő kérdések tisztázása.
- Ellenőrzéskor: szükség esetén vezéreljük a feladatok megoldását tanári laptopról kivetítve, vagy az első feladatot közösen oldjuk meg tanári és tanulói laptop segítségével, kivetítve, de járható út, ha interaktív tábla használatával mindkét feladatot frontális munkában oldjuk meg.
- A feladatban szereplő fogalmak szóbeli ellenőrzése.
- Ha frontális osztálymunkában történik az első feladat megbeszélése, a második ellenőrző feladat megoldása egyénileg történhet.
- Az összefoglaló kérdések frontális megbeszélése

Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához:

- **Anyanyelvi nevelés:** szóbeli szövegfeldolgozás, szövegalkotás, beszédfejlesztés, beszédészlelés fejlesztése.
- **Természetismeret:** A térkép fogalmának elemi előkészítése.
- **Rajz, vizuális nevelés:** Formák, színek megjelenése a természetes és a mesterséges környezetben
- **Technika, életvitel és gyakorlat:** Gyalogos közlekedési ismeretek

Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek

- Adandó alkalommal hívjuk fel a szülők figyelmét a közlekedési szituációk felismerésének, elemzésének lehetőségeire a családi programok megvalósulása során.
- Családi séta során a gyalogos-vezető szituációk megbeszélése.
- A helyes viselkedési normák erősítés gyalogosként, vezetőként.

A gyalogosok részére

A lecke céljai

Megtanítandó ismeretek

- A járda, úttest, útpadka, gyalogút, gyalog és kerékpárút, kerékpárút, lakó-pihenőövezet fogalma
- A gyalogosokra vonatkozó közlekedési táblák
- A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok járdán, úttesten, útpadkán, gyalogúton, gyalog és kerékpárúton, kerékpárúton, lakó-pihenőövezetben

Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök

- Szókincs- és beszédfejlesztés: beszédhanghallás;
- vizuális és fogalmi emlékezet fejlesztése;
- analógiák felismerése és követése;
- sebességviszonyok összevetése;
- szabálykövetés;
- viselkedési minták, attitűdök konfliktushelyzetben.

A lecke végén elvárt teljesítmény

A tanuló

- saját szavaival határozza meg a tanult fogalmakat;
- ismerje fel a gyalogosokra vonatkozó jelzőtáblákat;
- saját szavaival mondja el, hogyan kell gyalogosként közlekedni járdán, gyalogúton, gyalog és kerékpárúton, kerékpárúton, lakó-pihenőövezetben;
- mondjon példákat saját mozgáskörzetében a tanult közlekedési helyzetekre;
- szimulált és hétköznapi körülmények között tudja alkalmazni a tanult szabályokat!

Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés

- Foglalkozást előkészítendő kérjük a gyerekeket, hogy szokásos útvonalaik mentén figyeljenek meg közlekedési táblákat és készítsenek rajzokat a táblákról, és jegyezzék le, melyik tábla pontosan hol található.
- Ha van lehetőségünk, tervezhetünk két egymásra épülő órát, amelyben egy valóságos terepbejárást, tanulmányi sétát valósíthatunk meg. A séta jó lehetőséget nyújt a közlekedési ismeretek blokkban megismert, érintett fogalmak ismétléséhez. A séta során megfigyeltetjük az iskola környékének közlekedési szituációit, a járműveket, gyalogos forgalom színtereit.
- A séta előtt mutassuk be az internetes, vagy papíralapú térképen azt a környezetet, ahová a sétát terveztük.
- A séta után összegezzük a megfigyeléseket, és egy rajzolós feladattal zárhatjuk a két órát, mindenki rajzoljon egy olyan közlekedési helyzetet, ami szóba került a séta során.

- Ha nincs mód bonyolultabb közlekedési csomópontok megfigyelésére, keressünk valamilyen a 3D-s internetes térképprogram segítségével olyan helyet, amelyen a bemutatni kívánt közlekedési szituáció jól demonstrálható.
- Az iskola sportpályáján bóják segítségével kialakíthatunk olyan szimulált közlekedési helyszíneket, ahol gyakorolhatjuk a gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályokat. Előzetesen a gyerekek megrajzolhatják a tanult közlekedési táblákat, a szituációs gyakorlatokban ezeket lehet használni.

Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez

- Az alapfogalmak áttekintése, megbeszélése után az elektronikus tananyag kezelésével kapcsolatos esetlegesen felmerülő kérdések tisztázása.
- Ellenőrzéskor: szükség esetén vezéreljük a feladatok megoldását tanári laptopról kivetítve, vagy az első feladatot közösen oldjuk meg tanári és tanulói laptopok segítségével, kivetítve, de járható út az is, ha interaktív tábla használatával minden feladatot frontális munkában oldunk meg.
- A feladatban szereplő fogalmak szóbeli ellenőrzése.
- Ha frontális osztálymunkában történik az első feladat megbeszélése, a második ellenőrző feladat megoldása egyénileg történhet.
- Az összefoglaló kérdések frontális megbeszélése

Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához

- **Anyanyelvi nevelés:** szóbeli szövegfeldolgozás, szövegalkotás, beszédfejlesztés, beszédészlelés fejlesztése.
- **Természetismeret:** A térkép fogalmának elemi előkészítése.
- **Rajz, vizuális nevelés:** Formák, színek megjelenése a természetes és a mesterséges környezetben
- **Technika, életvitel és gyakorlat:** Gyalogos közlekedési ismeretek

Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek

- Adandó alkalommal hívjuk fel a szülők figyelmét a közlekedési szituációk felismerésének, elemzésének lehetőségeire a családi programok megvalósulása során.
- Családi séta során különösen olyan helyzetekben, ahol nincs járda a közlekedési szituációk megbeszélése
- A helyes viselkedési normák erősítés gyalogosként.

Hol és hogyan közlekedhetsz a közúton?

A lecke céljai

Megtanítandó ismeretek

- A gyalogos közlekedés szabályai útpadkán, úttesten
- Zárt csoportjának fogalma
- A gyalogosok zárt csoportjára vonatkozó közlekedési szabályok
- A gyalogos közlekedés számára tiltott helyek:
 - Autóút, autópálya fogalma
 - Az autóút, autópálya, alagút jelzőtábla
 - Vasúti és zárt villamospálya fogalma
 - Sorompó, korlát fogalma

Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök

- Szókincs- és beszédfejlesztés: beszédhanghallás;
- vizuális és fogalmi emlékezet fejlesztése;
- analógiák felismerése és követése;
- szabálykövetés;
- viselkedési minták, attitűdök konfliktushelyzetben.

A lecke végén elvárt teljesítmény

A tanuló

- saját szavaival határozza meg a tanult fogalmakat;
- ismerje fel a leckében tanult forgalmi jelzőtáblákat;
- saját szavaival mondja el, hogyan kell gyalogsként közlekedni úttesten, útpadkán;
- sorolja fel azokat a helyeket, ahol a gyalogos semmilyen körülmények között nem közlekedhet;
- mondjon példákat saját mozgáskörzetében a tanult közlekedési helyzetekre;
- szimulált és hétköznapi körülmények között tudja alkalmazni a tanult szabályokat!

Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés

- Az ebben a leckében tárgyalt közlekedési szituációk mutathatók be a legnehezebben közvetlenül, ugyanakkor mivel ezek a közlekedési szituációk a gyalogos közlekedés legveszélyesebbjei, ugyanakkor fontos, hogy valamilyen életszerű tapasztalatot is szerezzenek ezekről a tanulók. Ennek érdekében:
 - keressünk az interneten olyan filmrészleteket, amelyek bemutatják a közutak forgalmát;
 - ha nincs közvetlen mód a leckében előforduló közlekedési helyzetek, helyszínek megfigyelésére, keressünk valamilyen 3D-s internetes térképprogram segítségével olyan helyet, amelyen a bemutatni kívánt közlekedési szituáció jól demonstrálható

- Ha van lehetőségünk, tervezhetünk két egymásra épülő órát, amelyben egy valóságos terepbejárást, tanulmányi sétát valósíthatunk meg. A séta jó lehetőséget nyújt a közlekedési ismeretek blokkban megismert, érintett fogalmak ismétléséhez. A séta során megfigyeltetjük a gyalogos forgalom e leckében is bemutatott színtereit.
- A séta előtt mutassuk be internetes, vagy papíralapú térképen azt a környezetet, ahová a sétát terveztük.
- A séta után összegezzük a megfigyeléseket, és egy rajzolás feladattal zárhatjuk a két órát, mindenki rajzoljon egy olyan közlekedési helyzetet, ami szóba került a séta során.
- Az iskola sportpályáján bóják segítségével kialakíthatunk olyan szimulált közlekedési helyszíneket, ahol gyakorolhatjuk a gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályokat. Előzetesen a gyerekek megrajzolhatják a tanult közlekedési táblákat, a szituációs gyakorlatokban ezeket lehet használni.

Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez

- Az alapfogalmak áttekintése, megbeszélése után az elektronikus tananyag kezelésével kapcsolatos esetlegesen felmerülő kérdések tisztázása.
- Ellenőrzéskor: szükség esetén vezéreljük a feladatok megoldását tanári laptopról kivetítve, vagy az első feladatot közösen oldjuk meg tanári és tanulói laptopok segítségével, kivetítve, de járható út az is, ha interaktív tábla használatával minden feladatot frontális munkában oldunk meg.
- A feladatban szereplő fogalmak szóbeli ellenőrzése.
- Ha frontális osztálymunkában történik az első feladat megbeszélése, a második ellenőrző feladat megoldása egyénileg történhet.
- Az összefoglaló kérdések frontális megbeszélése

Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához

- **Anyanyelvi nevelés:** szóbeli szövegfeldolgozás, szövegalkotás, beszédfejlesztés, beszédészlelés fejlesztése.
- **Természetismeret:** A térkép fogalmának elemi előkészítése.
- **Rajz, vizuális nevelés:** Formák, színek megjelenése a természetes és a mesterséges környezetben
- **Technika, életvitel és gyakorlat:** Gyalogos közlekedési ismeretek

Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek

- Adandó alkalommal hívjuk fel a szülők figyelmét a közlekedési szituációk felismerésének, elemzésének lehetőségeire a családi programok megvalósulása során.
- Családi séta során különösen olyan helyzetekben, ahol nincs járda a közlekedési szituációk megbeszélése

- A helyes viselkedési normák erősítése gyalogsként.

Jelek és jelzések a közlekedésben

A közlekedésben megtalálható jelzések és azok rangsora

A lecke céljai

Megtanítandó ismeretek

- Közlekedési jelzés fogalma, közlekedési jelzés jelentése, forgalomirányítás fogalma

Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök

- Szókincs- és beszédfejlesztés: beszédhanghallás;
- vizuális és fogalmi emlékezet fejlesztése;
- szabálykövetés
- analógiák felismerése és követése,
- algoritmikus gondolkodás

A lecke végén elvárt teljesítmény

A tanuló

- sorolja fel a meg a közlekedésirányítás alábbi lehetséges tényezőit:
 - forgalomirányító rendőr;
 - közlekedési lámpa;
 - közlekedési jelzőtáblák;
 - útburkolati jelek;
 - közlekedési szabályok;
- mondjon példát saját lakó és mozgási környezetében ezekre;
- legyen képes szükség esetén segítséggel, majd önállóan is helyesen megoldani a leckében található feladatokat;
- legyen képes adott közlekedési helyzetben eldönteni, hogy mikor melyik jelzést követve kell közlekednie gyalogsként!

Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés

- Kérjük meg a gyerekeket, hogy előzetesen gyűjtsenek ötleteket, milyen helyzetekben fordulhat elő, hogy rendőr irányítja a forgalmat.
- Keressünk a tanulók lakókörnyezetében, illetve az iskola vonzáskörzetében olyan helyeket, ahol demonstrálható a leckében tanult helyzetek közül néhány, vagy valamennyi.
- Tervezzünk tanulmányi sétát ezekre a helyszínekre.
- Ha van módunk, kérjük a Rendőrség segítségét a leckében tanultak demonstrálásához.
- A séta előtt mutassuk be az internetes, vagy papíralapú térképen azt a környezetet, ahová a sétát terveztük.

- A séta után összegezzük a megfigyeléseket, és egy rajzolós feladattal zárhatjuk a két órát, mindenki rajzoljon egy olyan közlekedési helyzetet, ami szóba került a kirándulás során.
- Ha nincs mód olyan közlekedési csomópont megfigyelésére, ahol minden leckebebeli szituáció előfordulhat, (például rendőri forgalomirányítás) keressünk valamilyen filmmegosztón ilyen szituációkat, vagy 3D-s internetes térképprogram segítségével olyan helyet, amelyen a bemutatni kívánt közlekedési szituáció jól demonstrálható.
- Nagyobb téren, iskolaudvaron, sportpályán bóják, vagy más eszközök segítségével építsünk ki olyan helyszínt, ahol szimulálhatjuk a leckében tanultakat.

Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez

- A fentiekben javasolt alapfogalmak áttekintése, megbeszélése után az elektronikus tananyag kezelésével kapcsolatos esetlegesen felmerülő kérdések tisztázása.
- Ellenőrzéskor: szükség esetén a feladat közös megoldása tanári és tanulói laptop segítségével, kivetítve, vagy interaktív táblával.
- A feladatban szereplő fogalmak szóbeli ellenőrzése.

Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához

- **Anyanyelvi nevelés:** szóbeli szövegfeldolgozás, szövegalkotás, beszédfejlesztés, beszédészlelés fejlesztése.
- **Természetismeret:** A térkép fogalmának elemi előkészítése.
- **Rajz, vizuális nevelés:** formák, színek megjelenése a természetes és a mesterséges környezetben
- **Technika, életvitel és gyakorlat:** Gyalogos közlekedési ismeretek

Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek

- Adandó alkalommal hívjuk fel a szülők figyelmét a közlekedési szituációk felismerésének, elemzésének lehetőségeire a családi programok megvalósulása során.
- Családi séta tervezése lakókörnyezetben.
- Lakóhelyen kívül tett kirándulások során, a lakóhelyen nem található közlekedési szituációk megfigyelése.

Mit jeleznek a jelzőlámpa fényei?

A lecke céljai

Megtanítandó ismeretek

- Közlekedési jelzőlámpa, közlekedési jelzőlámpa fajtái, útkereszteződés

Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök

- Szókincs- és beszédfejlesztés: beszédhanghallás;
- vizuális és fogalmi emlékezet fejlesztése;
- szabálykövetés
- analógiák felismerése és követése,
- algoritmikus gondolkodás

A lecke végén elvárt teljesítmény

A tanuló

- sorolja fel a meg a közlekedési jelzőlámpák lehetséges jelzéseit:
 - o kétlencsés;
 - o háromlencsés jelzőlámpa esetén;
- mondjon példát saját lakó és mozgási környezetében, esetleg tágabb környezetében (szomszéd város, megyeszékhely, stb.) olyan helyekre, ahol jelzőlámpa irányítja a forgalmat;
- legyen képes szükség esetén segítséggel, majd önállóan is helyesen megoldani a leckében található feladatokat;
- mondja el saját szavaival, milyen jelzés esetén, mit kel tennie gyalogsként?

Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés:

- Kérjük meg a gyerekeket, hogy előzetesen gyűjtsenek olyan helyszíneket, ahol jelzőlámpa irányítja a forgalmat.
- Keressünk a tanulók lakókörnyezetében, illetve az iskola vonzáskörzetében olyan helyeket, ahol demonstrálható a leckében tanult helyzetek közül néhány, vagy valamennyi.
- Tervezzünk tanulmányi sétát ezekre a helyszínekre.
- A séta előtt mutassuk be az internetes, vagy papíralapú térképen azt a környezetet, ahová a sétát terveztük.
- A séta után összegezzük a megfigyeléseket, és egy rajzolás feladattal zárhatjuk a két órát, mindenki rajzoljon egy olyan közlekedési helyzetet, ami szóba került a kirándulás során.
- Ha nincs mód olyan közlekedési csomópont megfigyelésére, ahol a leckebebeli közlekedési szituáció előfordulhat, keressünk valamilyen filmmegosztón ilyen helyzeteket, vagy 3D-s internetes térképprogram segítségével olyan helyet, amelyen a bemutatni kívánt közlekedési szituáció jól demonstrálható.

- Nagyobb téren, iskolaudvaron, sportpályán bóják, vagy más eszközök segítségével építsünk ki olyan helyszínt, ahol szimulálhatjuk a leckében tanultakat.

Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez

- A fentiekben javasolt alapfogalmak áttekintése, megbeszélése után az elektronikus tananyag kezelésével kapcsolatos esetlegesen felmerülő kérdések tisztázása.
- Ellenőrzéskor: szükség esetén a feladat közös megoldása tanári és tanulói laptop segítségével, kivetítve, vagy interaktív táblával.
- A feladatban szereplő fogalmak szóbeli ellenőrzése.
- Ha mód van tanulmányi sétára, a tanultak helyszíni kipróbálása, ellenőrzése.

Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához

- **Anyanyelvi nevelés:** szóbeli szövegfeldolgozás, szövegalkotás, beszédfejlesztés, beszédészlelés fejlesztése.
- **Természetismeret:** A térkép fogalmának elemi előkészítése.
- **Rajz, vizuális nevelés:** formák, színek megjelenése a természetes és a mesterséges környezetben
- **Technika, életvitel és gyakorlat:** Gyalogos közlekedési ismeretek

Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek

- Adandó alkalommal hívjuk fel a szülők figyelmét a közlekedési szituációk felismerésének, elemzésének lehetőségeire a családi programok megvalósulása során.
- Családi séta tervezése lakókörnyezetben.
- Lakóhelyen kívül tett kiránduláson a lakóhelyen nem található közlekedési szituációk megfigyelése.

Fénysorompó a vasúti átkelőhelyen

A lecke céljai

Megtanítandó ismeretek

- Vasúti átjáró fogalma;
- sorompó, fény sorompó fogalma;
- jelzőőr feladata
- a gyalogos közlekedés szabályai a vasúti átjáróban.

Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök

- Szókincs- és beszédfejlesztés: beszédhanghallás;
- vizuális és fogalmi emlékezet fejlesztése;
- szabálykövetés
- analógiák felismerése és követése,
- algoritmikus gondolkodás

A lecke végén elvárt teljesítmény

A tanuló:

- Sorolja fel a vasúti átjáró forgalmát irányító alábbi eszközöket, berendezéseket
 - o közlekedési szabályok
 - o jelzőtábla
 - o mechanikus működtetésű sorompó
 - o fény sorompó
 - o fény sorompó mechanikus működtetésű sorompóval
 - o jelzőőr
- mondjon példát saját lakó és mozgási környezetében, esetleg tágabb környezetében (szomszéd város, megyeszékhely, stb.) vasúti átjárókra. Mondja el, hol milyen eszköz irányítja a forgalmat.
- legyen képes szükség esetén segítséggel, majd önállóan is helyesen megoldani a leckében található feladatokat;
- mondja el saját szavaival, hogy különböző szituációkban, különböző jelzések esetén, mit kell tennie a gyalogosnak a vasúti átjáróban?

Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés

- Keressünk a tanulók lakókörnyezetében, illetve az iskola vonzáskörzetében olyan helyeket, ahol demonstrálható a leckében tanult helyzetek közül néhány, vagy valamennyi.
- Tervezzünk tanulmányi sétát ezekre a helyszínekre.
- A séta előtt mutassuk be az internetes, vagy papíralapú térképen azt a környezetet, ahová a sétát terveztük.

- A séta után összegezzük a megfigyeléseket, és rajzolós, vagy szövegalkotási feladattal zárhatjuk a két órát, mindenki rajzoljon, vagy írjon le olyan közlekedési helyzetet, ami szóba került a kirándulás során.
- Ha nincs mód olyan vasúti átjáró megfigyelésére, ahol a leckebebeli közlekedési szituáció előfordulhat, keressünk valamilyen filmmegosztón ilyen helyzeteket, vagy 3D-s internetes térképprogram segítségével olyan helyet, amelyen a bemutatni kívánt közlekedési szituáció jól demonstrálható.
- Nagyobb téren, iskolaudvaron, sportpályán bóják, vagy más eszközök segítségével építsünk ki olyan helyszínt, ahol szimulálhatjuk a leckében tanultakat.

Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez

- A fentiekben javasolt alapfogalmak áttekintése, megbeszélése után az elektronikus tananyag kezelésével kapcsolatos esetlegesen felmerülő kérdések tisztázása.
- Ellenőrzéskor: ehhez a leckéhez több feladat tartozik szükség esetén támogassuk a feladatok megoldását közös tanári és tanulói laptopok segítségével, kivetítve, vagy interaktív táblával.
- A feladatban szereplő fogalmak szóbeli ellenőrzése.
- Ha mód van tanulmányi sétára, a tanultak helyszíni kipróbálása, ellenőrzése.

Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához

- **Anyanyelvi nevelés:** szóbeli szövegfeldolgozás, szövegalkotás, beszédfejlesztés, beszédészlelés fejlesztése.
- **Természetismeret:** A térkép fogalmának elemi előkészítése.
- **Rajz, vizuális nevelés:** formák, színek megjelenése a természetes és a mesterséges környezetben
- **Technika, életvitel és gyakorlat:** Gyalogos közlekedési ismeretek

Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek

- Adandó alkalommal hívjuk fel a szülők figyelmét a közlekedési szituációk felismerésének, elemzésének lehetőségeire a családi programok megvalósulása során.
- Családi séta tervezése lakókörnyezetben.
- Lakóhelyen kívül tett kiránduláson a lakóhelyen nem található közlekedési szituációk megfigyelése.

Rendőri forgalomirányítás

A lecke céljai

Megtanítandó ismeretek

- a rendőri forgalomirányítás lehetséges okai;
- karjelzés fogalma;
- a rendőri karjelzések jelentése
- a gyalogos közlekedés szabályai a rendőri karjelzések esetén

Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök

- Szókincs- és beszédfejlesztés: beszédhanghallás;
- vizuális és fogalmi emlékezet fejlesztése;
- szabálykövetés
- analógiák felismerése és követése,
- algoritmikus gondolkodás

A lecke végén elvárt teljesítmény

A tanuló:

- mondja el saját szavaival, milyen esetekben fordulhat elő, hogy rendőr irányítja a forgalmat;
- mutassa be a rendőri karjelzéseket;
- ismerje fel a leckében bemutatott jelzőtáblákat;
- legyen képes szükség esetén segítséggel, majd önállóan is helyesen megoldani a leckében található feladatokat;
- értelmezze a leckében előforduló közlekedési szituációkat, indokolja értelmezéseit;
- mondja el saját szavaival, mit kell tennie a gyalogosnak a különböző rendőri karjelzések esetében!

Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés

- Ha van rá módunk, kérjük a Rendőrség közvetlen segítségét a karjelzések megismeréséhez, a helyes közlekedési magatartás gyakorlásához.
- Rajzoltassunk a tanulókkal olyan közlekedési szituációkat, ahol rendőr irányítja a forgalmat. Elemezzük közösen az érdekesebb rajzokat.
- Nagyobb téren, iskolaudvaron, sportpályán bóják, vagy más eszközök segítségével építsünk ki olyan helyszínt, ahol szimulálhatjuk a leckében tanultakat. A tanulók gyakorolják a rendőri karjelzéseket és a helyes közlekedést a szimulációs pályán különböző szereposztásban.

Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez

- A fentiekben javasolt alapfogalmak áttekintése, megbeszélése után az elektronikus tananyag kezelésével kapcsolatos esetlegesen felmerülő kérdések tisztázása.
- Ellenőrzéskor: ehhez a leckéhez több feladat tartozik. Szükség esetén támogassuk a feladatok megoldását közös tanári és tanulói laptopok segítségével, kivetítve, vagy interaktív táblával.
- A feladatban szereplő fogalmak szóbeli ellenőrzése.
- Ha mód van tanulmányi sétára, a tanultak helyszíni kipróbálása, ellenőrzése.

Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához

- **Anyanyelvi nevelés:** szóbeli szövegfeldolgozás, szövegalkotás, beszédfejlesztés, beszédészlelés fejlesztése.
- **Rajz, vizuális nevelés:** formák, színek megjelenése a természetes és a mesterséges környezetben
- **Technika, életvitel és gyakorlat:** Gyalogos közlekedési ismeretek

Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek

- Adandó alkalommal hívjuk fel a szülők figyelmét a közlekedési szituációk felismerésének, elemzésének lehetőségeire a családi programok megvalósulása során.
- Családi séta tervezése lakókörnyezetben.
- Lakóhelyen kívül tett kiránduláson a lakóhelyen nem található közlekedési szituációk megfigyelése.

Közlekedési helyzetek

Átkelés az úttesten

A lecke céljai

Megtanítandó ismeretek

- Zebra fogalma;
- a járdáról való lelépés szabályai
- elsőbbség fogalma;
- elsőbbségadás fogalma;
- megkülönböztető jelzés fogalma;
- főútvonal fogalma;
- alsóbbrendű út fogalma;
- főútvonal jelzőtábla
- elsőbbségadás kötelező jelzőtábla
- a gyalogos közlekedés szabályai a zebrán való átkelés közben;
- a gyalogos közlekedés szabályai az úttesten való átkelés közben ott, ahol nincs zebra.

Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök

- Szókincs- és beszédfejlesztés: beszédhanghallás;
- vizuális és fogalmi emlékezet fejlesztése;
- szabálykövetés;
- döntéshozatal;
- analógiák felismerése és követése;
- algoritmikus gondolkodás.

A lecke végén elvárt teljesítmény

A tanuló

- saját szavaival ismertesse a leckében tanult fogalmakat;
- legyen képes szükség esetén segítséggel, majd önállóan is helyesen megoldani a leckében található feladatokat;
- értelmezze a leckében előforduló közlekedési szituációkat, indokolja értelmezéseit;
- ismerje fel a leckében bemutatott jelzőtáblákat;
- legyen képes valós közlekedési helyzetben, szükség esetén előbb segítséggel, majd önállóan is, szabályosan és kellő óvatossággal átkelni az úttesten, a zebrán és ott is, ahol nincs zebra;
- fogalmazza meg saját szavaival, milyen esetben nincs elsőbbsége a gyalogosnak a zebrán.

Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés

- Keressünk a tanulók lakókörnyezetében, illetve az iskola vonzáskörzetében olyan helyeket, ahol demonstrálható a leckében tanult helyzetek közül néhány, vagy valamennyi.
- Tervezzünk tanulmányi sétát ezekre a helyszínekre.
- A séta előtt mutassuk be az internetes, vagy papíralapú térképen azt a környezetet, ahová a sétát terveztük.
- A séta után összegezzük a megfigyeléseket, és rajzolás, vagy szövegalkotási feladattal zárhatjuk a két órát, mindenki rajzoljon, vagy írjon le olyan közlekedési helyzetet, ami szóba került a kirándulás során.
- Nagyobb téren, iskolaudvaron, sportpályán bóják, vagy más eszközök segítségével építsünk ki olyan helyszíneket, ahol szimulálhatjuk a leckében tanultakat. A tanulók gyakorolják az átkelési szituációkat, a helyes közlekedést a szimulációs pályán, különböző szereposztásban, esetleg kisebb csoportokban.

Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez

- A fentiekben javasolt alapfogalmak áttekintése, megbeszélése után az elektronikus tananyag kezelésével kapcsolatos esetlegesen felmerülő kérdések tisztázása.
- Ellenőrzéskor: ehhez a leckéhez több feladat tartozik, szükség esetén támogassuk a feladatok megoldását közös tanári és tanulói laptopok segítségével, kivetítve, vagy interaktív táblával.
- A feladatban szereplő fogalmak szóbeli ellenőrzése.
- Ha mód van tanulmányi sétára, a tanultak helyszíni kipróbálása, ellenőrzése.
- Ha tudunk szimulációs pályát építeni, csoportok közötti versennyel zárhatjuk a foglalkozást.

Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához

- **Anyanyelvi nevelés:** szóbeli szövegfeldolgozás, szövegalkotás, beszédfejlesztés, beszédészlelés fejlesztése.
- **Rajz, vizuális nevelés:** formák, színek megjelenése a természetes és a mesterséges környezetben
- **Természetismeret:** A térkép fogalmának elemi előkészítése,
- **Technika, életvitel és gyakorlat:** Gyalogos közlekedési ismeretek

Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek

- Adandó alkalommal hívjuk fel a szülők figyelmét a közlekedési szituációk felismerésének, elemzésének lehetőségeire a családi programok megvalósulása során.
- Családi séta tervezése lakókörnyezetben.

- Lakóhelyen kívül tett kiránduláson a lakóhelyen nem található közlekedési szituációk megfigyelése.

Mikor vagy veszélyben gyalogosan?

A lecke céljai

Megtanítandó ismeretek

- Tipikus veszélyhelyzetek:
 - takarásból az úttestre lépés;
 - játék az úttest szélén;
 - figyelmetlen közlekedés.
- Az eddig tanult alábbi ismeretek gyakorlása, elmélyítése, kreatív alkalmazása:
 - a járdáról való lelépés szabályai
 - elsőbbség fogalma;
 - elsőbbségadás fogalma;
 - a gyalogos közlekedés szabályai a zebrán való átkelés közben;
 - a gyalogos közlekedés szabályai az úttesten való átkelés közben ott, ahol nincs zebra.
 - közlekedési lámpák jelzései

Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök

- Szókincs- és beszédfejlesztés: beszédhanghallás;
- vizuális és fogalmi emlékezet fejlesztése;
- szabálykövetés;
- döntéshozatal;
- analógiák felismerése és követése;
- algoritmikus gondolkodás.

A lecke végén elvárt teljesítmény

A tanuló

- saját szavaival ismertesse a leckében tanult fogalmakat;
- legyen képes szükség esetén segítséggel, majd önállóan is helyesen megoldani a leckében található feladatokat;
- értelmezze a leckében előforduló közlekedési szituációkat, indokolja értelmezéseit;
- legyen képes valós közlekedési helyzetben, szükség esetén előbb segítséggel, majd önállóan is, szabályosan és kellő óvatossággal átkelni az úttesten, a zebrán és ott is, ahol nincs zebra;
- fogalmazzon meg saját szavaival olyan közlekedési veszélyhelyzeteket, amelyek a leckében nem jelentek meg!

Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés

- Keressünk a tanulók lakókörnyezetében, illetve az iskola vonzáskörzetében olyan helyeket, ahol demonstrálható a leckében tanult helyzetek közül néhány, vagy valamennyi.

- Tervezzünk tanulmányi sétát ezekre a helyszínekre.
- A séta előtt mutassuk be az internetes, vagy papíralapú térképen azt a környezetet, ahová a sétát terveztük.
- A séta után összegezzük a megfigyeléseket, és rajzolós, vagy szövegalkotási feladattal zárhatjuk a két órát, mindenki rajzoljon, vagy írjon le olyan közlekedési helyzetet, ami szóba került a kirándulás során.
- Nagyobb téren, iskolaudvaron, sportpályán bóják, vagy más eszközök segítségével építsünk ki olyan helyszíneket, ahol szimulálhatjuk a leckében tanultakat. A tanulók azonosítsanak veszélyforrásokat, veszélyes magatartási formákat a szimulált helyzetekben, gyakorolják az átkelési szituációkat, a helyes közlekedést a kialakított pályán, különböző szereposztásban, esetleg kisebb csoportokban.

Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez

- A fentiekben javasolt alapfogalmak áttekintése, megbeszélése után az elektronikus tananyag kezelésével kapcsolatos esetlegesen felmerülő kérdések tisztázása.
- Ellenőrzéskor: ehhez a leckéhez sok gyakorlófeladat tartozik, szükség esetén támogassuk a feladatok megoldását közös tanári és tanulói laptopok segítségével, kivetítve, vagy interaktív táblával.
- A feladatban szereplő fogalmak szóbeli ismétlése, ellenőrzése.
- Ha mód van tanulmányi sétára, a tanultak helyszíni kipróbálása, ellenőrzése.
- Ha tudunk szimulációs pályát építeni, csoportok közötti versennyel, szituációs játékokkal zárhatjuk a foglalkozást.

Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához

- **Anyanyelvi nevelés:** szóbeli szövegfeldolgozás, szövegalkotás, beszédfejlesztés, beszédészlelés fejlesztése, drámajáték elemek.
- **Rajz, vizuális nevelés:** formák, színek megjelenése a természetes és a mesterséges környezetben
- **Természetismeret:** A térkép fogalmának elemi előkészítése,
- **Technika, életvitel és gyakorlat:** Gyalogos közlekedési ismeretek

Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek

- Adandó alkalommal hívjuk fel a szülők figyelmét a közlekedési szituációk felismerésének, elemzésének lehetőségeire a családi programok megvalósulása során.
- Családi séta tervezése lakókörnyezetben.
- Lakóhelyen kívül tett kiránduláson a lakóhelyen nem található közlekedési szituációk megfigyelése.

Közlekedés éjszaka

A lecke céljai

Megtanítandó ismeretek

- Az éjszakai közlekedés veszélyei
- A láthatóság fogalma
- A láthatóság javításának lehetőségei
 - ruhaválasztás
 - fényvisszaverő szalagok
- A láthatósági mellény
- A láthatósági mellény viselésére vonatkozó szabályok
- A gyalogosok éjszakai közlekedésére vonatkozó speciális szabályok
 - éjjel, egyedül, gyalogosan útpadkán
 - éjjel, zárt csoportban, gyalogosan útpadkán

Fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák, attitűdök

- Szókincs- és beszédfejlesztés: beszédhanghallás;
- vizuális és fogalmi emlékezet fejlesztése;
- szabálykövetés;
- döntéshozatal;
- analógiák felismerése és követése;
- algoritmusos gondolkodás.

A lecke végén elvárt teljesítmény

A tanuló

- saját szavaival ismertesse a leckében tanult legfontosabb fogalmakat;
- legyen képes szükség esetén segítséggel, majd önállóan is helyesen megoldani a leckében található feladatokat;
- mondja el saját szavaival, hogyan lehet csökkenteni az éjszakai gyalogos közlekedés veszélyeit;
- fogalmazzon meg saját szavaival olyan éjszakai közlekedési veszélyhelyzeteket, amelyek a leckében nem jelentek meg!

Javaslatok az önálló munka előkészítéséhez, ráhangolás, figyelemfelkeltés

- Foglalkozás előtt írassunk a gyerekekkel rövid fogalmazást, vagy készítsünk rajzot az éjszakai közlekedés veszélyeiről!
- Keressünk internetes filmmegosztókon olyan filmeket, amelyekkel demonstrálni tudjuk a leckében bemutatott veszélyhelyzeteket!
- Hozzunk a foglalkozásra láthatósági mellényt, és zseblámpát, behúzott függönyök mellett demonstráljuk a láthatósági mellény működését.
- Az elsötétített teremben szimuláljunk éjszakai veszélyhelyzeteket.

Javaslatok az önálló munka elvégzésének segítéséhez, ellenőrzéséhez

- A fentiekben javasolt alapfogalmak áttekintése, megbeszélése után az elektronikus tananyag kezelésével kapcsolatos esetlegesen felmerülő kérdések tisztázása.
- Ellenőrzéskor szükség esetén támogassuk a feladatok megoldását közös tanári és tanulói laptopok segítségével, kivetítve, vagy interaktív táblával.
- A feladatban szereplő fogalmak szóbeli ismétlése, ellenőrzése.
- Az elsötétített teremben a lecke tartalmához kötődő tartalmú szituációs játékokkal zárhatjuk a foglalkozást.

Javaslatok a témakör tanórai-tantárgyi kapcsolhatóságához

- **Anyanyelvi nevelés:** szóbeli szövegfeldolgozás, szövegalkotás, beszédfejlesztés, beszédészlelés fejlesztése, drámajáték elemek.
- **Rajz, vizuális nevelés:** formák, színek megjelenése a természetes és a mesterséges környezetben
- **Technika, életvitel és gyakorlat:** Gyalogos közlekedési ismeretek

Egyéb javaslatok - szülői házzal való együttműködés, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek

- Hívjuk fel a szülők figyelmét a lecke tartalmával összefüggő közlekedési szituációk felismerésének, elemzésének lehetőségeire a családi programok, éjszakai autós utazások során.